

Natuurhistorisch Maandblad

Orgaan van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg

REDACTIE: R. Geurts; Mevr. Dr. W. Minis-van de Geyn; C. Willemse; Dr. P. J. van Nieuwenhoven. **Hoofdredacteur:** Dr. E. M. Kruytzer, Bosquetplein 7, Maastricht.

Voorzitter van het Natuurhistorisch Genootschap:

Dr. E. M. Kruytzer, Maastricht. **Secretaris:** Dr. P. J. van Nieuwenhoven, Trianonstraat 13, Maastricht.

Penningmeester: P. Wassenberg, Hertogsingel 87 A, giro 1036366 t.n.v. Natuurhistorisch Genootschap, Maastricht.

ADMINISTRATIE: Adreswijzigingen, opgave van nieuwe leden, bestellingen van Maandbladen te zenden aan het Natuurhistorisch Museum, Bosquetplein 7, Maastricht. Tel. 04400—14174.

Lidmaatschap f 5,00 per jaar. Het **Maandblad** wordt aan alle leden gratis toegezonden. Prijs voor niet-leden f 7,50 per jaar. Afzonderlijke nummers voor niet-leden f 1,50, voor leden f 1,00. Auteursrechten voorbehouden.

INHOUD: Aankondiging van de maandvergaderingen, blz. 89. — De natuur in, blz. 89. — Uit eigen kring, blz. 89. — Nieuwe leden, blz. 91. — Rectificatie, blz. 91. — Verslagen van de maandvergaderingen, blz. 91. — **R. Geurts:** Zweefvliegen van de Doort (with a summary), blz. 98. — **Dr. J. Hofker:** Foraminifera from the Cretaceous of South Limburg, Netherlands. LV, blz. 100. — **A. W. P. Maassen:** Macrolepidoptera in Midden-Limburg, blz. 102. — **A. Smeets:** De landschappen van Noord- en Midden-Limburg II, blz. 103. — Boekbespreking, blz. 106.

AANKONDIGING VAN DE MAANDVERGADERINGEN

In verband met het feest van Allerheiligen zijn de vergaderingen van november een week verschoven.

Te Maastricht, op woensdag 8 nov. 1961,
om 19.30 uur in het museum.

De heer L. M e y s zal een causerie
(met dia's) houden over Basoetoland.

Te Heerlen, niet op woensdag 15 nov.,
maar op *dinsdag 14 nov. 1961*, in het
St. Franciscushuis, Pater Beatusstr. 3
(bij de Laanderstraat) om 19.30 uur,
tezamen met de afd. Heerlen van de
Mij voor tuinbouw en plantkunde.
Dr. J. P. v a n N i e u w e n h o v e n
zal spreken over: „Vogelbescherming
in de winter”.

Te Maastricht op woensdag 6 dec. 1961,
om 19.30 uur in het museum.

Te Heerlen op woensdag 13 dec. 1961,
om 19 uur in het Geologisch Bureau.

DE NATUUR IN.

Zondag 19 november naar de omgeving van
Brunssum. L.T.M.-bus, lijn 4, vertrekt ca 13.00
uur van station Heerlen, halte Schuttersveld.

Zondag 17 december naar de heide bij Tour-
nebride (B.) G.A.B.-bus, lijn 8, vertrekt om
13.05 uur van het station te Maastricht, eindpunt
Tournebride.

UIT EIGEN KRING

*Ir. C. E. P. M. Raedts veertig jaar bij de
Oranje Nassau-Mijnen.* Vrijdag 1 sept. was het
40 jaar geleden, dat de heer Raedts als
adjunct-ingenieur werd toegevoegd aan de be-
drijfsleiding van de O.N. III. Sinds 1950 is hij
directeur van de O.N. Mijnen. De jubilaris werd
op de jubileumdag benoemd tot ridder in de
orde van de Nederlandse Leeuw en tot Ridder
in de orde van de H. Gregorius. Op 11 sept.
werd hem de zilveren legpenning van de ge-
meente Schaesberg verleend.

Wij hoeven hier niet te wijzen op de grote
verdiensten, die de heer Raedts heeft voor het

mijnbedrijf, alleen willen wij naar voren brengen zijn grote kennis van de geschiedenis van het mijnwezen in binnen- en buitenland. Talrijk zijn de publicaties over dit onderwerp en deze worden steeds graag gelezen.

De heer Raedts kent de schoonheid van eigen land, die hij tracht te behouden en te beschermen. Ook ons Genootschap weet, dat het bij de vervulling van zijn taak altijd op hem kan rekenen. Met onze hartelijke gelukwensen zeggen wij de jubilaris dank voor alles, wat hij op velerlei gebied voor Limburg heeft gedaan.

Het Heimans-Reservaat geopend. Zaterdag 23 sept. werd het Bovenste Bos bij Epen, sinds kort eigendom van de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland, officieel in bezit genomen en kreeg de naam van Heimans-Reservaat ter ere van de grote bevorderaar van de natuurstudie, E. Heimans (1861—1914). De onthulling van de naamplaat

werd verricht door zijn zoon, Prof. dr. J. Heimans (zie bijgaande foto).

Waarom dit feit onder „Uit eigen kring”? Wel, E. Heimans was een der onzen: lid van het Genootschap vanaf de oprichting. Ons eerste jaarboek (1911) opent met een artikel van Heimans: „Wat Zuid-Limburg voor Noord-Nederlanders is”. En professor Heimans is ook al lid sinds 1916 en behoort tot onze zeer gewaardeerde medewerkers.

Honderd jaar geleden werd Heimans geboren en vijftig jaar geleden verscheen het sinds lang uitverkochte boek „Uit ons Krijtland”, waarin Heimans het Bovenste Bos op enthousiaste wijze beschrijft. Iedere Nederlander, die het Zuiden bezoekt, kent ook de Heimansgroeve, een carboongroeve in het dal van de Geul bij Epen. Heimans was degene, die in deze groeve en daarmee in ons Carboon de eerste mariene schelpen vond.

Twee natuurmonumenten, de Heimansgroeve en het Heimans-Reservaat, zullen blijven herinneren aan het pionierswerk van Heimans.

Voorzitter Kruytzer lid van verdienste. — Bij de aanvang van de maandvergadering te Maastricht op 4 oktober 1961 werd door de ondervoorzitter, de heer M. Mommers het woord gevraagd om de voorzitter, Dr. E. M. Kruytzer, te huldigen, nu hij na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd de dienst van de gemeente Maastricht als directeur van het Natuurhistorisch Museum heeft verlaten. Zoals gebruikelijk geschiedde het officiële afscheid nagenoeg geruisloos. Daarom heeft het bestuur van het Natuurhistorisch Genootschap gemeend, de verdiensten van de scheidende museumdirecteur openlijk in de vergadering te moeten memoreren: Lid sinds 1924; bestuurslid sinds 1946; conservator, later directeur van het museum sinds 1948; secretaris, later voorzitter sinds 1954; hoofdredacteur sinds 1955. Aan zijn nimmer aflatende activiteit heeft het museum waardevolle en unieke aanwinsten te danken. Voor het genootschap won hij menig nieuw lid, en verkreeg dikwijls onder moeilijke omstandigheden belangrijke subsidies. Om deze vele verdiensten naar waarde te honoreren heeft het bestuur met algemene stemmen — uiteraard zonder die van de voorzitter zelf — besloten Dr. Kruytzer te benoemen tot lid van verdienste. Met deze onderscheiding is het bestuur

ten allen tijde zeer zuinig geweest. Behalve Dr. Kruytzer telt het genootschap momenteel nog twee leden van verdienste: de oud-voorzitter, dokter Willemse en Dr. Garjeanne, die van de oprichting van het genootschap in 1910 trouw lid is gebleven.

De mededeling van de onder-voorzitter sloeg een krachtig en langdurig applaus los uit de goed bezette vergadering. Ook de daar niet-aanwezige leden zullen gaarne met deze gelukwensen instemmen.

NIEUWE LEDEN

W. Crombach, Ursulastraat 71, Kerkrade.
 Mej. E. Ramakers, Bosserweg 153a, Maastricht.
 Mej. T. Odé, van Heylerhofflaan 7, Maastricht.
 Chr. Sellangen, Kraaiakkerweg 41, Haalen.
 J. Driessen, Huize „De Wetering”, Kempenweg 5, Weert.
 F. H. Kuipers, bedrijfsarts Laura en Ver., Kerkstraat 6, Eygelshoven.

Zr. Clara Regina, Hoofd Regina Pacisschool, Brusselseweg 150, Maastricht.

Prof. Dr. W. Brinkman, Rijksweg 2, Malden.
 Mej. B. Pereboom, Fr. v.d. Laarplein 10, Maastricht.

H. Bochman, Billitonstraat 8, Maastricht.

Rectificatie

Maandblad 1961, no 7-8, blz. 81. De cliché's 4 en 5 zijn verwisseld.

VERSLAG VAN DE MAANDVERGADERINGEN

te Maastricht op 6 september 1961

De voorzitter opent de vergadering en deelt mede, dat het museum van de heer Maassen uit Montfort ten geschenke heeft gekregen een legsel eieren van de gladde slang, *Coronella austriaca* F. Deze eieren zijn door het dier in gevangenschap gelegd, vlak voordat het dood ging. De slang was op Meinweg gevangen op 17 augustus 1956. Ook is van de heer Maassen de volgende brief binnengekomen: Naar aanleiding van het verslag van de vergadering te Maastricht van 3 mei 1961, waar de boomkikker wordt vermeld van Gronsveld het volgende: Op 14 mei 1961 werden in het mooie bosgebied De Doort te Echt talrijke boomkikkers gezien tijdens de excursie van de afdeling Zuidoost-Nederland van de Ned. Ent. Ver. Een der deelnemers zag er zelfs zes bij elkaar zitten op de bladeren van een wilde braam. Meest jonge dieren. Op 20 juli 1961 vond mijn zoon Wim ongeveer 20 jonge boomkikkertjes te Montfort bij de Vlootbeek, ook zittend op de bladeren van de braam.

In een zandafgraving te Annendaal, gem. Echt, hebben zich vorig jaar de oeverzwaluwen genesteld. Ook dit jaar waren ze present met ongeveer 50 paren. Door de goede zorgen van de jachtopzichter kunnen de dieren hun jongen rustig groot brengen, hoewel er dagelijks zand wordt afgegraven.

Van de nachtzwaluw werden te Montfort 2 legfels gevonden. Eind juli 1961 waren de jongen uitgevlogen.

Te Meinweg in Herkenbosch werd op 10 aug.